

Bevezetés a közgazdaságtanba

Feladatok makroökonómiából
Poszgraduális képzés
2023

- Magyarország 2022. évi teljesítményéről az alábbi adatok ismertek (minden érték milliárd forintban értendő): a fogyasztás értéke 32.000, a kormányzati vásárlások 11.500, a beruházások 15.000, az export 60.000, az import 63.000. A vállalatok által fizetett adó 11.000, a háztartásoké 17.000. A vállalatoknak juttatott transzferek értéke 1000, a háztartásoké 17.000. A háztartásoknak kifizetett munkabér értéke 38.000. Határozzuk meg az összjövedelmet, az egy főre jutó jövedelmet, a vállalati szektor megtakarítását, a háztartások megtakarítások és az állam megtakarítását és a külföld megtakarítását!
- Az alábbi, billió forintban megadott adatok ismertek egy gazdaságról: Összes kibocsátás 1000; termelő fogyasztás 400; amortizáció 80; hazai gazdasági alanyok külföldi munka- és tőkejövedelme 90; külföldi gazdasági alanyok hazai munka- és tőkejövedelme 110; jövedelemtranszfer az országba külföldről 40; jövedelemtranszfer az országból külföldre 70. Számítsa ki a GDP, NDP, GNI, NNI, GNDI és NNDI értékét!
- Adja meg, hogy hogyan változik a GDP az alábbi gazdasági események hatására!
  - Valaki használt autót vásárol a szomszédjától 1,3 millió forint értékben, kereskedő közvetítése nélkül. Az új autó értéke eredetileg 3 millió forint volt.
  - Valaki használt autót vásárol egy autókereskedőtől 1,3 millió forintért; az autókereskedő jutaléka 50 ezer forint, így az autó eladója csak 1,25 millió forintot kap.
  - Egy könyvkiadó 10.000 példány új könyvet nyomtat ki és a könyveket raktárra veszi. A könyv nyilvántartási ára 2.000 forint.
  - A könyveket a fogyasztók megvásárolják. Hogyan változik a GDP fogyasztási és beruházási komponense?
  - A könyveket nem a háztartások, hanem a könyvesboltok veszik meg a kiadótól, majd darabját 2.500 forintért értékesítik. Hogyan változik a GDP a c) ponthoz képest?
  - Egy családi ház világítására 80, egy kisüzemére pedig 300 ezer forint értékű áramot használnak fel.
  - A nemzeti légitársaság 80 milliárd forint értékben vásárol repülőgépet külföldről.
  - 100 db MOL részvényt vásárolunk, 2.900 forintos árfolyamon.
  - A BMW új szerelőüzemet épít, 100 milliárd forint értékben.
  - A kormányzat 60 ezer forint nyugdíjat utal ki az egyik nagyszülőnek.
  - A Bethlen Gábor Alap 11,5 milliárd forinttal támogatja a határon túli magyarokat.
  - A miniszterelnök előadást tart a Harvardon 1 millió dollárért.
- Egy zárt gazdaságról tudjuk az alábbiakat: fogyasztási határhajlandóság 0,75; autonóm fogyasztás 500; beruházási függvény $I=3000-100i$; adófüggvény $T=300+0,2Y$ (transzfer nincs), a kormányzati vásárlások 4000, pénzkeresleti függvény $MD=0,2Y-200i$; nominális pénzmennyiség $MS=3000$, az árszínvonal 2. Adja meg az egyensúlyi jövedelem és a kamatláb értékét, valamint a költségvetés egyenlegét! A kormányzat tiszta fiskális politikával kívánja a jövedelmet növelni. Ezért megnöveli a kormányzati vásárlást 500 egységgel. Mekkora a jövedelem és a kamatláb új értéke? Mennyi magánberuházást szorít ki az állami kereslet emelkedése? Mekkora az autonóm kiadások változása és a jövedelem-multiplikátor értéke?
- Ennek a feladatnak az adatai megegyeznek az előzőével. Ezúttal azonban vegyes fiskális és monetáris politikával kívánják fellendíteni a gazdaságot. A kormányzati vásárlások 500 egységnyi

bővülésével egyidejűleg a jegybank pontosan annyival kívánja növelni a nominális pénzkínálatot, hogy a kamatláb ne változzék és így a beruházások se változzanak. Mekkora lesz a jövedelem emelkedése ebben az esetben és mennyivel kell növelni a nominális pénzkínálatot, hogy a kamatláb ne változzék? (Az árszínvonal állandó marad.)

6. Egy ország lakosságának összetételére a következők jellemzők: nem munkaképes a lakosság 30%-a, inaktív a munkaképesek 40%-a, a foglalkoztatottak száma 420 egységes reálbérszint esetén az aktív 80%-a. A munkakeresleti függvény: $f(w) = 1 - 0.3 - 0.4w$, a munkakínálati pedig $g(w) = 0.7w$. Határozza meg az ország lakosságának, az önkéntes és a kényszerű munkanélkülieknek a számát, és határozza meg a munkanélküliségi rátát! Mekkora reálbér mellett nem lenne egyetlen önkéntes munkanélküli sem, és mekkora a tényleges foglalkoztatás ekkor? Mekkora a minimálbér nagysága, és hány üres munkahely lenne ekkora bér mellett?